

Habo Gård - historia och framtid

Habostyrelsen och Habostiftelsen

År 2009, då fastigheten under en tid varit i sämre skick, både byggnadstekniskt och från energibesparingssynpunkt, valde Lunds kommun att genomföra en större renovering av gården. Habostiftelsens möjlighet att ta ett motsvarande ekonomiskt ansvar var obefintlig, vilket ledde fram till en ny överenskommelse. Den innebär att Lunds kommun idag ansvarar för driften och en del av verksamheten, medan stiftelsen även fortsättningsvis ges möjlighet att fullgöra sitt ändamål på gården genom att disponera dess olika lokaler och anläggningar. Omorganisationen och renoveringen ligger till grund för att Habo Gård sedan 2010 haft ett totalt besöksantal på ca 25 000 personer om året. Det finns emellertid en stor potential för utveckling av ett ännu bredare aktivitetsutbud och ett utökat nyttjande.

Habostyrelsen

Habostyrelsens uppdrag är att på Habo Gård planera, utveckla och tillhandahålla lokaler och anläggningar främst för kommunens egna verksamheter men även för andra lundabaserade organisationer och enskilda kommuninvånare samt att på Habo Gård driva och utveckla verksamhet med målsättningen att skapa förutsättningar för god livskvalitet för i första hand äldre medborgare och medborgare med olika slags funktionsnedsättningar genom att erbjuda olika aktiviteter i en naturnära och lantlig miljö.

Habo styrelsens uppdrag är också att i mån av utrymme med hänsyn tagen till kärnverksamheten erbjuda allmänheten möjligheter till verksamhet i lokalerna och anläggningarna utifrån efterfrågan.

Habostiftelsen

Habostiftelsens verksamhet på gården idag består t.ex. i att för handikapprörelsen subventionera badkostnader i gårdens varmvattenbassäng, att medverka och subventionera vid andra målgruppsrelaterade sociala aktiviteter, att uppföra särskilt tillgänglighetsanpassade anläggningar och att köpa in hjälpmedel och utrustning. Några exempel är

- medfinansieringen vid anläggandet av hårdgjorda gångar vid Habo dammar,
- inköpet av handikapptillgängliga flottar, för mycket uppskattade färder längs Höje å,
- servicebyggnaden med 4 wc och utekök,
- uppförande av utescen/utomhusmöblering,
- anläggning av koloniträdgård,
- anläggning av balansbanor.

Habostiftelsen värnar också utvecklingen av den vackra parken på Habo Gård. Ett annat exempel är samarbetet med föreningslivet i Lomma, främst med Lomma ridklubb där man tillsammans bygger upp en verksamhet med körning av vagn och handikappridning.

Habo Gårds målsättning

Ambitionen är att vara dels en rekreationsanläggning för social samvaro, dels en plats för aktiviteter med ett rehabiliterande eller habiliterande syfte. Den fysiska miljöns tillgänglighet för alla är grundläggande. Lokaler och anläggningar ska stimulera både sinne och kropp. Utemiljöerna ska inspirera till friskvård och friluftsliv. Den lantliga miljön med närhet till djur, odling och friluftaktiviteter i natur och park är ett grundläggande element i verksamheten.

Integrationstanken är också en bärande grund. Habo Gårds alla delverksamheter leder på ett naturligt och otvunget sätt till många positiva möten mellan gårdens alla olika grupper av besökare.

Konferensgäster, senior- och barngrupper, badgäster och handikappföreningar samsas om utrymmena.

Alla dessa möten och upplevelser kan vara särskilt betydelsefulla för många i verksamhetens målgrupper och kan vara svåra att tillgodogöra sig på andra sätt eller på andra platser. Förhoppningen är att ett eller flera besök på Habo Gård ska bidra till ökad hälsa och livslust för den enskilde.

Utveckling 2010-2015

Badanläggningen är renoverad 2014 av Lundafastigheter och har 2015 full beläggning, rätt personal och är driftsäker.

Konferensanläggningen har haft hög efterfrågan men varit underbemannad, haft skiftande kvalitet på lunchleverantörer och låg utrustningsnivå. Idag har den högre kvalitet, normal utrustningsnivå och utnyttjats ofta av kommunens förvaltningar, men behöver personaltillskott för att serva primära målgrupper i ett utökat program och evenemang samt utöka uthyrningar till föreningar samt privata i möjlig mån.

Aktiviteter för seniorer och personer med funktionsnedsättning har utvecklats mycket sedan 2012 då samarbetet med Vård och omsorgsförvaltningen konkretiserades genom samordnaren Christel Martinsson.

Daglig verksamhet Sesam i Lunds kommun har de senaste åren utvecklat ett samarbete med Habo Gård som uppskattas för god kvalitet av alla inblandade och Sesam utför uppgifter inom ramen för sitt uppdrag som främja gårdens verksamhet.

Flottfärder i Höje å har fr.o.m. 2012 utvecklats till en mycket uppskattad aktivitet med färd Habo Gård - Lomma Hamn tur och retur. Bryggan och de två flottarna är fullt tillgängliga för rullstolsburna. Ca 100 turer arrangeras varje säsong.

Promenadstråk/naturområdet. 2010/11 inleddes samarbete med Lomma kommun och Länsstyrelsen om att göra naturområdet runt Habo dammar tillgängligt för våra besökare och allmänheten. Idag ett välbesökt naturområde med gångvägar, fiske och rikt fågelliv. Sesam sköter och städar.

Parken och plantskolan var 2010/11 en oplanerad och outnyttjad resurs med brist på kompetent personal. 2014/15 har en skötselplan tagits fram, parkens kvaliteter har förstärkts och utnyttjas av många besöksgrupper under sommarhalvåret, bl a en köksträdgård. Sedan 2014 finns en plantskola (Habostiftelsen) i parken som dels används för att driva upp nya växter till parken. Detta ger ett antal av gårdens besökare (i målgruppen) möjlighet att delta i "Habo Gårds trädgårdssällskap" med odling etc. Från 2012 och framåt, samarbete med **Företagshälsovården** i Lunds kommun som förlägger "Stresshanteringskurser" för kommunal personal i Habo Gårds gröna miljöer.

Tillgängligheten har från 2010 och framåt kontinuerligt utvecklats så att alla lokaler nås i markplan och utemiljöer och gångar utvecklas successivt för hög tillgänglighet. Servicebyggnad uppfördes 2013 (Habostiftelsen) och innehåller 4 handikapptoaletter och utekök, vilket i hög grad bidrar till högre utnyttjande av utemiljöerna.

Föreningen de Gamlas sommarhem Lundagården hyr personal och lokaler under sommaren (intäkt ca 1 mkr/år till Habostyrelsen). Mycket viktig målgruppsverksamhet. 2010 hade man 20-25 deltagare varje vecka i 10 veckor. 2015 ca 35 deltagare varje vecka i 11 veckor.

Djurgården/ridbana. 2010 fanns det påfåglar och några andra smådjur på gården men ingen personal för skötsel. 2014/15 finns nybyggda stora hägn och burar enligt regelverk samt småhästar som gör det möjligt för barn - med eller utan funktionsnedsättning - att rida. Det finns också minigrisar, kaniner och burfåglar, till alla besökares glädje, särskilt barn, äldre och besökare från olika Iss-verksamheter. (Habostiftelsen) Kompetent personal tar idag hand om verksamheten.

Habo Gårds-bussen kör från 2011 och framåt, hämtar och lämnar konferensgäster och målgrupper vid olika arrangemang på gården och kör skolbarn till och från skola och badhus, ett uppdrag från Markentreprenad, Lunds kommun. Fåtal körningar för ideella föreningar och några andra externa uppdrag.

Balansbanor. 2015 uppförs två Balansbanor i avsikt att understödja äldres behov av balans- och styrketräning, i samarbete med sjukgymnaster från Vård- och omsorgsförvaltningen i Lund. Viktig poäng i att de ligger i Habo Gårds vackra och tillgängliga parkmiljöer, vilket ger en positiv helhetsupplevelse. Klara våren 2016. (Habostiftelsen)

Lekplatsen, som är anlagd 2011/12, utvecklas löpande, för barns och våra målgruppers utevistelse, i koppling till servicehuset med wc o utekök. (Habostiftelsen) Från 2015 och framåt, används den också av dagkollo i samarbete med Kultur- och fritidsförvaltningen i Lund, ca 140 barn 2015.

Fortsatt utveckling

De närmaste åren kommer åldersgruppen 65-74 år att öka för att sedan stabiliseras på en jämn nivå. Från 2017 och framåt är det framförallt gruppen 74-84 år som kommer att öka kraftigt. Med detta förväntas ett ökat intresse för och behov av verksamheten på Habo Gård. Redovisningen ovan visar att det pågår ett utvecklingsarbete som syftar till att utforma ett program med hälsoinriktade aktiviteter som svarar mot målgruppens behov och önskemål. Målet är att verksamheten på Habo Gård ska kunna ge den primära målgruppen, seniorer och personer med funktionsnedsättning, ett rikare och friskare liv i en stimulerande lantlig miljö där vi tar tillvara Habo Gårds unika atmosfär och närheten till naturen.

Ledningen på Habo Gård arbetar strategiskt med bred rekrytering. Det är en del i verksamhetens filosofi att Habo Gård ska vara en plats där alla oavsett funktionsförmåga ska kunna känna sig delaktiga. Detta gäller även gårdens medarbetare. På Habo Gård finns plats även för personer som av olika anledningar har svårt att hitta rätt på arbetsmarknaden. Habo Gård har ett gott samarbete med Arbetsförmedlingen.

Samarbete med universitetet

Som ett led i verksamhetsutvecklingen har Habo Gård inlett ett samarbete med Lunds Universitet. Tanken är att nya verksamheter och aktiviteter på gården ska vara väl förankrade i aktuell forskning. En första kontakt är knuten med ett forskarteam som under två år kommer att bedriva ett projekt om senior-kollon.

Ekonomi och personal

Utvecklingen på Habo Gård har alltså utvecklats till innehåll och omfattning på ett sätt som gynnar de målgrupper som prioriteras men har också inneburit påfrestningar på personal och ekonomi. Habostyrelsen har i sin skrivelse inför ekonomi- och verksamhetsplan 2016-2018 tagit upp svårigheterna att fortsätta utvecklingen som skisserats ovan.

Habostyrelsen begärde för 2014 utökad ram för att dels kunna utvidga verksamheten för seniorer och personer med funktionsnedsättningar i samarbete med Vård- och omsorgsförvaltningen, dels täcka lönekostnader för "lönebidragsbefattningar". En utökad ram beviljades, vilket är en bidragande orsak till den beskrivna, positiva utvecklingen och att verksamhetens utveckling har kunnat ske för kostnader som varit små i förhållande till resultatet.

Kostnaden för driften av verksamheten på Habo Gård täcks till ca 35 procent av kommunbidrag och Habostyrelsen är beroende av de intäkter som kommer in från badanläggningen och från de konferenser som ordnas, främst för kommunens egna förvaltningar. Föreningen de Gamlas sommarhem Lundagården ger betydande intäkter för sommarverksamheten och Habostiftelsens insatser för utbyggnad av anläggningarna är en av grundpelarna för en positiv utveckling.

Gården har väldigt begränsade personalresurser i förhållande till den verksamhet som bedrivs. Efterfrågan från målgrupperna, seniorer och personer med funktionsnedsättning, ökar nu successivt och kommer att bli svår att möta med nuvarande bemanning. Den minimala bemanningen gör också organisationen mycket sårbar. Så gott som alla medarbetare kan anses vara nyckelpersoner. Under planperioden kommer ett antal personer att gå i pension. Ledningen på Habo Gård har här en stor utmaning i att säkra att den kompetens som dessa medarbetare besitter inte går förlorad.

De begränsade personalresurserna innebär påfrestningar på ledningen. Ledningen på Habo Gård arbetar strategiskt med bred rekrytering. Det är en del i verksamhetens filosofi att Habo Gård ska vara en plats där alla oavsett funktionsförmåga ska kunna känna sig delaktiga. Detta gäller även gårdens medarbetare. På Habo Gård finns plats även för personer som av olika anledningar har svårt att hitta rätt på arbetsmarknaden. Habo Gård har ett gott samarbete med Arbetsförmedlingen och har ett tiotal medarbetare med olika former av stöd. För att dessa personer ska hitta sin förmåga och sina arbetsuppgifter krävs omfattande insatser som arbetsledare. Habostyrelsen gör den bedömningen att verksamhetsledaren måste avlastas från en del av dessa arbetsuppgifter för att helhjärtat kunna arbeta med de utvecklingsprojekt som beskrivits ovan och som verksamhetsföreståndaren är djupt engagerad i. Detta kräver ett ökat kommunbidrag till Habostyrelsen.

Detta är en grundläggande fråga för Habo Gårds utveckling. Det finns också en ambition att Habo Gård ska fortsätta vara en plats där samhällets mångfald speglas och där Lundabor som kanske inte annars rör sig i samma miljöer har möjlighet att mötas. Att inom given ram bredda verksamheten till att omfatta exempelvis verksamhet för barn och unga, för vilket gården lämpar sig utmärkt, är inte möjligt utan ökat bidrag. Habostyrelsen ser stora möjligheter att utveckla Habo Gård för dessa ambitioner och ger många möjligheter för en ringa kostnad.